

Szerkesztési iroda:

Kassa, Jakatos-utca 5. sz. a.
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Csak bérmentes leveleket
 fogadunk el.

Semmit sem közlünk, ha
 nem tudjuk, kitől jön.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A VIDÉKI SZINÉSZET ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Báthory Románcsik Mihály.

Kiadóhivatal:

Kassa, fűtőca 57. sz. a.
 hová az előfizetési díjak
 küldendők.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva, vagy

vidékre postán küldve:

Egész évre... 6 frt — kr.

Fél évre... 3 frt — kr.

Negyed évre... 1 frt 50 kr.

Két hóra... 1 frt — kr.

Előfizetéseket bármely nap

től elfogadjatnak.

Hirdetések jutányos áron

felvételnek.



A

Szinészeti Közlöny

előfizetési ára április—júniusra 1 frt 50 kr.
 április—májusra 1 frt.

Bizalomteljesen fordulunk eddigi t. előfizetőinkhez azon reményben, hogy jövőre is hűek maradnak hozzánk, támogatni fognak önzetlen törekvésünkben és teljesen magukévá teszik lapunk ügyét. Az előfizetési pénzek mielőbbi szíves be-
 küldését tisztelettel kérjük.

A sajtó és a színészet.

Ha végig tekintünk a vidéki hírlapirodalom termékein, melyekből láthatjuk, hogy napjainkban mennyi az „író” és „kritikus”, lehetetlen gondolkodni nem eszünk a fölött, hogy a sajtónak, az emberi szellem e hatalmas eszközeinek, minő avatatlan apostolai vannak és mily botrányos visszaélések követetnek el a sajtószabadság, a sajtó tisztesség nevében. Ez okból erkölcsi kötelességünk a vele foglalkozó tisztességes egyéneknek tiltakozni és felszólalni mindannyiszor, valahányszor a sajtószabadsággal valaki rútul visszaél.

A tisztességes sajtónak nemes feladata: ostromozni közérdekeink ellen irányzott ferdeségek- és félszágességeket. Magasztos hivatása: a közmorál emelésében, a közjólét nemesítésében, az igaz érdem megjutalmazásában, a felkelten, avatatlan kezek sáfárkodásának meggátlásában, a meggyőződés szavának bátor, nyílt, férfias kifejezésében s mindannak üldözésében nyilvánul, mi a haza, a társadalom, a színügy, a köz- és magánélet ártalmára, veszedelmére van. Ha feladata eme korlátok között mozog: tisztelget, becsülést érdemlő. Az ilyen sajtó vezetői, illetve szerkesztői előtt, tisztelettel hajol meg mindenki.

Azonban az undor egy bizonyos névvel fordul el minden jobb érzésű egyén az olyan sajtótól, mely nem a saját körében mozog, mely nem hivatása magasztosságától van áthatva: hanem az önérdék, a hitvány üzérkedés talajára lépve, megmetyeljezi a társadalmat, megmetyeljezi azon osztályt, melyet képvisel s félrevezeti a jóhiszemű olvasó közönséget.

Ne vegyék magukra kifejezésünk élet azok, kik magasztos hivatásuktól áthatva, az emberiség jóllétének, legfontosabb érdekeinek kivívása céljából ragadtak tollat, s e feladatuknak lelkiismeretesen meg is felelnek. Nem vádolunk mindenkit. Amde vannak oly vidéki, sőt pesti, lapok, is, melyeknek egyetlen feladatuk nyomorult existenciájukat tengetni.

Az ily sajtónak magasztos hivatásától eltérve, más törekvése nincs, mint néhány jogosulatlan ambícióznak alázatos Mungójaként szolgálni. S mivel nincs előfizető közönsége, dícsér mindenkit nem ritkán érdemtellenül, eladja tollát, eladja meggyőződését, sőt és a férfiai jellem egyik legékesebb díszé.

Míg ellenkezőlgg a hol nincs kilátás anyagi haszonra, a kitől nem remélhet semmit: azzal szemben aztán magára ölti a lelkiismeretesség köpenyét és fennen hirdeti, hogy ő az igazság mellett harezol. Neki ront miúdeennek, a mi szent, esküdt ellenség minden tehetségnek, minden érdemnek szóval ezekkel szemben vak gyűlölet és önérdék vezeti tollát; nem által piszkos kézzel belenyulni embertársai becsületébe, mert ez által saját hitványágának oltárt vél emelhetni. Az ilyen sajtó nem érdemel tiszteletet.

Es most, a fentebb általánosságban mondotakat vonatkoztassuk a mi ügyünkre, a színészetre.

Mai napság a ki egy újdonságot, vagy vidéki levelet meg tud írni a lapoknak, az már hivatva érzi magát a szindarabok és szín-előadások meg-bíralására is. Annyi a színi kritikus, mint a fűszál a réten. Ma mindenki bírál. A páholybélőtől kezdve a karzat zugában felre vonuló suszterinaság. De ezek nem a közvélemény tolmácsolói, már úgy értjük, — nem nyomtatják ki meggyőződésüket. Míg az ugynevezett színreferensek, kik a szerkesztő megbízásából írnak felületes kritikát, és a szerint dícsérnek vagy rántanak le valakit, a mint azt a szerkesztő ur szívérzelmei sugallják: ezek már rettenthetlen hősök, kik halálra rettetgethetik lesszött villamaikkal, a társadalom azon mostoha gyermekét, kit színésznek nevezünk. Meg kívánjuk jegyezni, hogy ezuttal nem célzunk senkire és csakis általános szempontból ítelünk.
 (Vége köv.)

A szegedi színigazgatói pályázat.*)

A színházért 1880—81-ik téli évadra össze-
 sen nyolcnapos pályázatot.

Az első folyamodványt Bényei István adta t. Csatlója e télen előadott darabjai jegyzékét, és ugyancsak e téli saison személyzetének névsorát: kiemeli, hogy minden újdarabot meghozatott. Ujjonnan szerződött tagokul megnevezi: Aranyosi Gyulát, Aranyosinét, Lang Etelt, Rott Marit. Igéri a színészet emelésére való törekvését. Főlemli hogy saját zenekara van, mely hét tagból áll. — Vendégeket is igér.

Második folyamodó: Geröfy Andor. Csatlója Kassa város hatóságai bizonyítványát, mely szerint ott egy télen működött megelégedésre és kötelezettségét teljesítette. Szigligeti bizonyítványával igazolja, hogy a budai szinkörben való működése őt ittele a nemzeti színház igazgatósága érdemesnek a többi pályázók közül. Hivatkozik Geröfy folyamodványában, hogy a várszínházat is kiakarta bérelni, erre az évre a városból, s ezt a lapok is megemlífték akkor. Szerződött tagokul bemutatta megkötött aláírt szerződések csatolásával: Takács Adám, Balogh Árpád, Geröfyné, Boker József, Fehérvári Ottó, Hahnelné, Lumitzer nővérek (soló tánczosok), Neuman Anna, a nemzeti színházról soló tánczosnő. — Ruhatára újon készült bécsi és párisi minták után. Könyvtára 800 darabból áll. — Következő újdonságok vannak megszerezve: „Kis herceg,” „Boceaccio,” „Favarné,” „Morilla,” „Indigo,” „Chinai rendőrség,” „Herzegasszony”. Ezen operettek a jogot megvette és 700 frt ki van fizetve.

Hubay Gusztáv, csak folyamodványt küldött, melyben igéri, hogy olasz énekeseket és olasz énekesnőket szerződött, — operát is ad; új ruhatarát vesz Bécsben és ezt már ki is szemelte.

Temesvári és Boggyó Alajos társigazgatók, ruha és könyvtár jegyzékét csatolnak körjegy-zői obirattal hitelesítve. Temesvári bizonyítványt Szigligetitől, hogy a nemzeti színház tagja volt. Bizonyítványt a debreczeni polgármestertől, hogy ott három évig működött nagy társulattal; hivatkozik Boggyó jóhangzásu nevére. Igérik, hogy operákat is adnak elő, és a legjobb tagokat szerződ-tetik.

*) Bármint igyekszik pesti collegánk elhítni, hogy a színigazgatói pályázatok publikációja zsenant dolog, ezt a konolyabb gondolkozású és önérdék nélküli egyének nem vehetik kompromisszionnak, egyrészt már csak azért sem, mivel a pályázatokon rendszerint csak egy egyén nyerhet, s ily esetben a mellötetés mit sem von le az érdemből, másrészt pedig ki a nyilvános téren működik, annak tetteit megbíralni, működését figyelemmel kíséren minden tisztességes sajtónak kötelessége. T. collegánk is köztöl volna szívesen a szegedi pályázat eredményét, ha valaki be-küldi lapjának. Szerk.

Mausberger Jakab. Bizonyítványa van Pécsről Krasznai színibizottsági eluóktól, hogy ott kedvelt társulata volt. Bizonyítványa van Nagy-Váradról Lászkai városi hatóság részéről, hogy ott ismert egyén lévén közbecsülésben él s megelégedésre működik mint zongoramester. Hivatkozik f. lyamodványában, hogy az operetteket jól előállítja, mert zeneképessége van, tekintetbe vendőnek hiszi, hogy ő szegedi származás lévén már ott mint színigazgató jó társulattal működött. Aláírt szerződéseket csatol a jövő télre: Kutasi Janka, Kovaesies Sarolta énekesnő, Lang Etel éneke nő, Reiner Antónia énekesnő, Kantai Teréz énekesnő, Liptay Laura énekesnő (csak 5 énekesnő!) igéri még: Enyvári Saroltát is Aláírtak még szerző-dést: Kömives Imre, Maár Julia, Dálnoki Kárpát, Bács Károly, Lipeseiné, Szeles József, Kendi Gusztáv, Palózi Luiza.

Erdélyi Marietta, művezetőnek megne-
 vezi: Bokodi Antalt, szerződött tagokul nevezi: Beresényinét, Török Károlyt, Demidort. Csatlója: erkölcsi bizonyítványát a kolozsvári rendőr hatóság-tól kiállítva, hivatkozik az e. m. színházi ügynökségre, — hogy a concessa ki-
 eszközölését megígérte. Vagyoni kimuta-tása abból áll: hogy Veimberger Pál földes új jelenlétében lakásán a közjegyzői hivatal kétezer forint kész pénzt számlált, mely állítólag Erdélyi Marietta tulajdonát képezi. Megjelent lakásán egy asztalos mester, egy szabó mint becsűsök s ingatlanait 8000 frtra becsülték. — Folyamodványai-ban kifejezi hogy „csak is ezen város iránti rokonszenve és halája ösztönzi a színigazgatói pályára, s másutt az lenni nem akar.

Lászy Vilmos és Somogyi Ká-
 roly mint társak. Lászy főlemli, hogy az orszá-g minden nagyobb városában működött, mint színigazgató. Leköti tizenkétezer fra becsült könyv és ruhatárát biztosítékul, főlemli, hogy a színvilág-ban jó renoméval bír. — Somogyi hivatkozik, hogy Szegeden három éven át működik, s mint ember, — mint színész — és rendező, kinyerte az álta-lános becsülést. Kötelezik magukat a legjobb ta-gok szerződöttetésére.

Aradi Gerő, csatlója megkötött szerző-déit: Berki, Berkiné, Halmái, Halmainé, Enyvári Sa-rolta, Makó, Siposné, Váradi József, Langer, Baksai pár, Ferenczi pár, Beregi pár, Gonda pár, Fehérvári pár, Munkási, Tóth Ilka; igéri hogy a többi ta-gokat a színi választmánnyal egyetértve szerződötteti. Nagy ígéretek nem akar tenni, a helyett hiva-tkozik több évi Szegeden működésére, főlemli, hogy a színházat teljesen át alakította a múlt év-ben, és többféle beruházásokat tett. — Kötelessé-gének megfelelt, ismeri a közönség igényét. Titkos szavazás lévén Aradi kapott 4 szavazatot, Erdélyi Marietta 3-at. A többi egyet-egyet s így mint tá-víratomban jelentettem Aradi volt a nyertes.

Rendes levelező.

A szavaló művészet.

VI.

Színpadunkon már 48 előtt nagy volt a Sha-kespeare-cultus, és méltán. A magyar közönség mindig lelkesedett a nagy szellemeikért és van-e a színpadon nagyobb mint ő? — Hamlet szelleme, a szellemelek királya.

Ez a cultus, ép úgy mint a divat, átvonult Europa minden színpadán avval a különbséggel, hogy máshol hirtelen eltűnt, mint bolygó csillag, nálunk állandón itt maradt, mint világító szövétnék.

Valóban, a magyar műveltség dícséretére le-gyen mondva, nálunk egy téli időszakban több

shakespearei darab megfordul, mint Párisban 10 év alatt.

Talán bizony féltékeny vagy önhitt a francia nemzet? Korán sem. A francia színpad első törvénye: csak hazai termék! in hoc signo vinces. Nem tesz kivételt Shakespeare kedvéért sem. Van elég támogatni, bámulni és koszorúzni valója. Nem zsarnoki eljárás ez, hanem öfenentartási ösztön. Ha egy nagy nemzet ily óvatosságot művészetének fejlesztésére, mit tegyen akkor oly maroknyi nép mint a magyar?

Hallatlan esemény volt a francia játéktrend krónikájában, midőn az Odeon igazgatója egyszer kivételképp Hamletet hirdette, de nem az angol színirodalom iránti kegyelemből, nem a regényes mese és eseményekért, hanem a híres „lenni, vagy nem lenni” végett, mivel ez a szavaló művészet netovábbja.

Emlékezem, a pesti színpadon egy este Megyeri adá Leár-t; sokan kétes mosolyalá kérdezék, vajjon a „Peleskei nótárius” hogy áll meg Lear királyban? Biz az megállt épúgy, mint Egressy Gábor, mint utóbb Molnár György, diésőn, pompásan. Az átok úgy sikerült, hogy hajunk szála égre meredt. Haragudtunk, fázunk, dideregtünk sirtunk vele, és én nem tudtam ma sem eldönteni: több kaczajt idézett-e elő életében a komikus, mint könnyet a tragikai színész? Megyerinek szíve és kedélye volt, és e kettőt vitte mindenszerébe, úgy hogy neki senki ellen nem állhatott. Ha örült egész arca kiderült; ha sirt, nem volt szüksége kendőre, hogy eltakarja könyeit; máskép járt, máskép nezett, máskép vonta össze szemöldökét, úgy hogy társai minden este találtak benne valami újat, mit még eddig sohase láttak és mit hiába akartak elsajátítani. A Shakespeare-cultus azóta még inkább nőtt. Mi e cultust nem kárhoztatjuk de minden esetre korlátozni kell. Nem is színész ma, ki nem lép föl Hamletben; míg Marót bárna rendszeren csak bőjtben kerül a sor, midőn többé se a japánok, se meiningeniék nem hódítanak.

Soha nemzet oly mostoha nem volt saját írói iránt, soha színész nem hódolt az uralkodó izlésnek, mint a magyar.

Hja! de azt mondják: élni kell!

Ha e kegyelet akkor történnék, midőn a magyar színirodalom teljes virágzásban áll, akkor ellene nemcsak kifogásunk nem volna, hanem lelünkben örülnék rajt, mert azt bizonyítaná, hogy a magyar művészet nem féltékeny s van annyi szellemi ereje, hogy az idegen lángelmék koszorúba is fűzőn egy-egy zöld levelét.

De nem így áll a dolog.

Shakespeare nagyságának nincs szüksége a mi elismerésünkre; ellenben nekünk szükségünk van minden hazai tehetségre és kötelességünk annak támogatása.

Hát az a veszedelem, mely avval fenyeget hogy a magyar művész jelleme lassanként elvész? Mert minél jobban játsza Shakespeare alakjait, annál messzebb távozik a magyar typosoktól.

Nézetem szerint untig elég, ha minden évnyegyedben egy shakespearei estét rendezünk, mint

ünnepet arra, hogy bemutassuk a nagy britt költő iránti hódoltságunkat.

Katona, Kisfaludy, soha sem jut London színpadaira. A magyar színiköltő ha itt nem jut a lámpák elé, örökre el van temetve darabjaival együtt.

Némelyek az eredetiséget abban keresik, hogy magyar drámáiról csak magyar tárgyat dolgozzon fel. Ez tévedés.

Hisz Shakespeare legjelesebb tragoediái sem eredeti tárgyak: például, a „Velencei kalmár, Othello, Romeo és Julia, A két veronai nemes, Timon, Hamlet, Macbeth, Perikles, Téli rege, Szent-iván-éji álom, Titus Andronicus, Antonius és Cleopatra, Julius Caesar, Coriolán, A Vész.”

Csak eredeti tárgyra szorítani a magyar színirodalmat annyi, mint chinai fallal keríteni körül a szellem végtelen birodalmát.

Ha mind kores az, ki idegen tárgyat dolgozott fel, akkor a legnagyobb kores maga Shakespeare, sőt hozzá tehetjük Corneillet is, kinek legjobb mesterművei a római történelemből valók.

Czélunk legyen a hazai termékek ápolása, az idegen lángész kizárása nélkül. Ha francia terméket akarunk, ne menjünk oda kétértelmű böhöztokért, hanem képviseltesük a francia Tháliát oly nevek által mint Molière, Beaumarchais, Corneille, Racine, Hugó Victor, Dumas, Augier, Marivaux, Scribe, Legouvé, Musset — de fájdalom! mindezeket legsűrűbben Sardou képviseli, mintha nem volnának Párisban csak az „Idegesek.”

Vagy apostol a színész, vagy nem. Ha igen? ugy az igazgató először azt a kérdést teszi föl lelkiismerete előtt: nemzetemnek való-e e darab vagy nem?

Ha igen? ugy nem ijed meg a negyvennapos bőjtől, mert tudja, hogy utána husvét következik.

Jól tudom, hogy a pillanatnyi haszon sok igazgatót elvon a hazai játéktendőtől, de — in hoc signo vinces! Ez égi jel, a diadal jele.

Az angol és francia írók ép úgy beszélnek mint én, ha magyarok volnának. Az udvariasság soha sem mehet a hazai kötelesség elmulasztásáig.

Hit nélkül semmit, sem lehet alkotni. Hit kell az igazgatóban, a színészekben, és a drámaírókban. En hiszek részéről Kisfaludyban, Katonában, Vörösmartyban, Szilgigetiben, Czakóban, Kövérben és sok más fölkent drámáinkban, kikre a külföld büszke lenne.

Mindig a közönség izlésére hivatkozunk, igen! de ki csinálja az izlést?

Minden közönség jó, csak e jó anyagot ápolni, fejleszteni, nemesíteni kell.

Végre is, tegyük azt, a mi kötelesség, mert higgyék el uraim! a divatos külföldi darabok adnak egy ideig pénzt és tapsot, de — mindennapi kenyeret nem,

Hiador.

TÁRCZA.

Mikor én színész lettem!

(Kárezerlet).

A bölesek azt tartják: a hol nincs, ott ne keres. A szegénység nem szűgyen, csak aztán az a szegény, legyen becsületlen. En hál' istennek mind a kettővel dicsekedhetem; azért mondok hál' isten, mert szegény létemre soh'sem esaltam, vagy károsítottam meg felebarátomat. Pedig sok nélkülözéssel kellett megküzdennem, midőn a színészethez jöttem. Dacára annak, hogy két-három hónapig nem járt a gage, mindamelllett tiszta lelkiismerettel elmondhatom, nem maradtam adósa még a — mostonémnak sem.

Két-három hónap!

Borzasztó hosszú idő ez, egy oly ifjunak mint magam, ki se innen, se onnan nem remélhetett segélyt, de még hamarjában működéséért honoráriumot sem. Beállítottam a néma személyzetben épúgy, mint a kórusban, és díjat még sem adtak. En azonban nem esüggedtem, nem riadtam vissza semmi nyomortól, pedig lelkeimre mondok soha az életben nem nélkülöztem annyit mint kezdő színész koromban. Örömetst türtem a nyomort csak azért, hogy végre mégis „színész” lehettem. Büszke voltam e névre, s még akkor sem tudtam magam szegényleni, midőn az utca gerkőcök lépten nyomon „színészek” csufoltak és komédiás ezimel illettek; annál magasabban hordtam fejem. Mondom, a színi pályát, habár annak nagyon igénytelen tagja vagyok is, lelkeim egész hevével imádom.

Midőn Miskolcra értem annyi pénzem sem volt, hogy egy személyt vehettem volna magamnak; s midőn az igazgató kinyilatkoztatta, hogy maradhatok társulatnál, oly föltétel alatt, ha két-három hónap leforgásaig gagera nem számítok: egy arczimom sem mozdult meg, úgy fogadtam e határozatot, mintha kétszáz forint lett volna zsebemben és ugyan annyit várnék hazulról. Lakásomra érve boldognak éreztem magam és örömtelt szívvel, midőn házigazdának, hogy megtartom a lakást havi 8 forintért. Szerencsémre nem követelték előre a lak-bért. Biztak szelid becsületes arczomban.

Pár óra mulva találkoztam az utczán F—y nevű elsőrendű színésszel, ki megtudván már reggel hogy ujoncz vagyok, felszólított nem volna-e kedvem hozzá kosztra menni. Ebédért egy hónapra csak kilencz forintot kért; szegény F—y azt hitte, minthogy igen elegáns öltözetben látott, hogy legalább is négy-ötszáz forint dasztja tárgyamat. Az ajánlatot elfogadtam, s még az nap hozzá mentem ebédre. Midőn az ebédnek vége volt, jötevőm arra kért, ha nem adhatnék e neki előlegeül vagy 20 frtot; nem azért ugymond, mintha nem biznám önbem, de némi vásárlásokat kell a konyhára tenni s a pénzből egészen kifogytam. Üstököm, melegezni kezdett, homlokomról pedig halálos verejték gyöngyözött. . . majd a föld alá sülyedtem.

Hirtelen eszemben jutott, hogy van ennek egy színész-testvérbátyám Pesten a nemzeti színháznál, őt használom fel első hazugságom kisegítő tárgyául.

— Majd írok bátyámnak, — szoltam tettetett komolysággal, minden áron igyekezzén elrejtteni felháborodásomat, — küldjön rögtön vagy 30 frtot;

pénzem mind nála hagytam; magamhoz csak annyit vettem a mennyire az útra szükségem volt.

Ez fényes argumentum volt! F—y belenyugodott, hogy vár addig. — Ezzel hazamentem és komolyan gondolkodni kezdtem, hogy — voltaképpen honnan is fizetem majd ki gage nélkül, leendő adóságaimat. Egy jó ölet támadt agyamban. Hirtelen kaptam magam s felmentem az igazgatóhoz, ki bár, igen hevesvéri, de nagyon jószívű, becsületes és talpig derék ember volt a színházon kívül s kértem őt nem volna-e valami szerepezés. Az igazgató örömmel teljesíté kérésem és átadott könyvtárnoka által vagy hat új darabot per 3 forintjával kiszerepezni. Dolgoztam éjjel-nappal, de azért a próbákra is rendszeren jártam. A hat darab 8 nap alatt készzen volt s kaptam érte 18 frt ropogós bankót. Így számítottam ki magamnak a dolgot, hogy levelem mig Pestre s Pestről bátyám válasza vissza jöhetne, addig készen lehessen a darabokkal hogy hazugságommal felcsüljek. A 18 frtból 14 frtot adtam kosztadónak, ki igen örült e pár forintnak, de én még jobban, hogy majdnem két hónapig biztosítottam kosztomat: a fenmaradt 4 frtot pedig átadtam házi asszonyomnak s így ismét pénz nélkül maradtam. Meg kell még jegyezmem, hogy egész idő alatt sem nem reggeliztem, sem nem vacsoráltam, minden 24 órában csak egyszer vettem magamhoz táplálékot. — Szerepezést kaptam én többször, midőn a fent említett darabokat elvégeztem, de mind ezen keresményt felemészítette a színpadi kelék, u. m. sárga eszima, kivágott cipő, festék, krepp, borotválás, masztiks, puder, spanyol-ing, csipke, trikó, stb. stb.

Végre a második hónap felében már a munka egészen elfogyott, nem volt mit szerepezn

*) Talán csak nem?

A szedő.

A népszínház tagjai május 16-tól kezdve Bécsben a „Carltheater”-ben előadásokat fognak tartani. Az ez iránti szerződés Rákossy és Teweke közt már megkötöttet s eddig Blahánét, Erdőssy Eugeniát, Komáromy Mariskát, Tamásyt s Tihanyit láttuk a névsorban. A repertoírba népszínművek s operettek vannak felvéve, a többek közt „Székely Katalin” is. Hogy „Titilla hadnagy” el nem marad, az magától értetődik, hisz a szerzők a német színpadon is óhajtanak megjelenni. Szegény bécseiek!

Ápril 1-én jár le Gerőfyné szerződése a népszínházzal s akkoron fog elbúcsúzni „Bocceacció”-val. Vajjon követendő-e kisérdő holdja, a „képzelt tenorista”? Nekem nem mondták meg, de azért mégis tudom, hogy igen. Tehát ismét két oly hasznavehető tag hagyja el a színházat, ki minden hónapban, ne ijedj meg olvasó — e g y s z e r játszott. Dvortsák Gyula.

Fővárosi hírek.

— **A népszínház** tagjaiból eddig mintegy 40-nen már aláírták a szerződést, mely szerint ez év tavaszán Bécsbe ráudulnak magyar előadásokat tartani. Az ott előadandó darabok: „A falu rosza,” „Csikós,” „Sárga csikó,” „Piros bugyellár” és „Székely Katalin.” A tervezett népszínmű előadások valószínűleg május elején fognak megkezdetni. A népszínház titkára már megkötötte a szerződést a bécsi „Carl”-színház igazgatójával.

— **Halálózás.** Laczko Gergely, volt karmester, ki több a nemzeti színháznál az operajagyzatói irodában volt alkalmazva, f. hó 13-án Budapesten hosszabb szenvedés után elhunyt. — Béke poraira!

Vidéki hírek.

— **Kolozsvártt.** Xantusné Doloschal Gabriella asszony, ismert műkedvelőnő f. hó 16-án kezdte meg vendégszereplését a „Nórálom” cz. vígjátékban. — Bartók „Legszébb” cz. vígjátéka a napokban kerül színpadra az ottani színpadon. — A z időny hátralevő részének újdonságai között „A nagybácsi végrendelete” cz. francia vígjáték is fel van véve. A darabot a kolozsvári francia klub három tagja fordította s igen mulatságosnak mondják. — Camargó Lecocq kitaláló operettje először Erdélyi Marietta jutalomjátékul adatik elő. — A z igazgatóság ápril hóban színpadra hozza az első magyar operát, „Béla futása”-t. Zenéjét tudvalevőleg Ruzicska, az egykori kolozsvári karmester írta. — Ápril utolsó három napján a Bécsbe utazó népszínmű-társulat tart előadásokat a kolozsvári színházban. Ezután következnek a nyári szünet s majdnem az egész társulat a bécsi Ring-színházban fog játszani. — Molnár György május első felében egy füzetben közlést teszi, az ideai érdekes élelnek saison művészeti és pénztári statisztikái kimutatását. — Közélebb a „Völgy liloma” került színpadra. A czímszerepet Ramazetter Jolán játszta oly szépen, hogy a közön-

Aggódni kezdtem a jövő felett s mindenféle sötét, félelmes gondolatok tornyosultak agyamban.

S a miről nem is álmodtam F—y fel mondta a kosztot, ugymond nem jön ki vele, kénytelen bezárni a boltot. Most az egyszert meg hőkentem; félelem és csüggedés szállta meg egész valomat. Holkapok én 9 frtért ebédet pénz nélkül! — Örültek futkostam az utcákon végig, borzasztó rémes gondolatoktól irtetve. Hasztalan mentem munkát könyörögni, a jó direktor a legjobb akarattal sem tudott már többet adni, egyes kis szerepek ki írásán kívül. Mi alig tett ki 8—9 krajczárt, azt pedig nem mertem meg mondani az igazgatónak, hogy biz énnekem nincs s meg nem is volt móta a társulatnál vagyok egy garasom sem.

F—y-nél vasárnap volt az utolsó ebédem, ekkor járt le a 14 forint előleg. Még vasárnap utoljára jól laktam, majd kiszakadtam, el is voltam vele bétő délig szokás szerint, de midőn a 12 órát elütötte, gyomrom erősen intett, hogy jó volna egy kis táplálék. Biztattam, hogy várjon csak estig, addig tán akad egy pár krajczár. Az est is el érkezett de pénzt senkitől sem kaptam; feltettem magamban, hogy kérek az igazgatótól. Ő oly jó és nemes szívű ember s nem utasít vissza. Háromszor mentem fel ajtajáig, de mindannyiszor vissza fordultam, nem vitt rá szerénységem hogy be kopogtassak hozzá.

Előadás nem levén, korán haza mentem, hogy majd lefekszem hideg fűtetlen szobámban; de midőn szobám ajtaját kinyitni készültem, az ellenkező ajtó kinyílt s házi asszonyom jött ki, megpillantván engem behívott szobájába melegedni.

(Vége köv.)

séget egészen elragadta. Dícséretet érdemel még Krasznai, ki nagy és hálás szerepének teljesen megfelelt. (M. P.)

— **Győrött** közelébb egy új operette került először színpadra, czíme „Hamlet, a dánkirályfi” 6 képpben, Shakespeare után nagyon szabadon írta zenéjét és szövegét Hopp Gy. Fordította Zajonhy E. Egy ép oly kedélyes, mint sikerült boldogság az egész operette. Annyi benne a sikerült ötlet és komikum, hogy elejétől végig a legderültebb hangulatban tartá a közönséget. Zenéje dallamos és kellemes.

— **Székesfehérvártt** „Proletárok” nagyszámú közönség előtt adatott. A főszereplők dícsérendő ügyességgel játsztak. Az előadás 11 és fél óráig tartott. — A műkedvelői társulat is megalakult Havranek József polgármester elnöke alatt. A társulat 24 tagból áll. Az első előadás husvét másodnapjára tervezetik. — Fekete Ignác, a győri színtársulat tenoristája, közelébb kétszer lépett fel a székesfehérvári színpadon, mint vendég; Dinoráiban Corentin és Kornevilli harangokban mint Grenisó, zsufolt házak előtt, teljes sikerrel.

— **Szegeden** Prielle Cornélia asszony márczius 11-én lépett fel utólszor a „Holt szív” czímű drámában. A színház, mint a művész minden föllépte alkalmával, zsufolásig megtelt s a lelkesült ovatóknak nem volt hossza-vége. Előadás után Prielle Cornélia tiszteletére társas vacsorát rendeztek.

— **Az aradi** színi-gyámuló-egylet — mint értesülünk — a napokban feloszlott s jövő télre a színházat pályázat útján fogják kiadni. Az egylet könyv- és ruhatárának használatáért a leendő igazgató 20 frtot fog fizetni előadásunkint. A pályázatot közlebb hirdetik ki. — A z aradi színpadon f. hó 7. és 9-én tartotta Hansen tanár delejlesztési kísérleteit, kisebb-nagyobb szerencsével. — A segítség színeszek jutalomjátéka holnap lesz: színpadra kerül „A szomszéd uram kakasa.” — Krieger Kornél, operaprimadonna, „Ördög Robert”-et választotta jutalmául.

— **Szabadkán** Hegyi Antalka jutalmául három kis darab került színpadra zsufolt ház előtt. Anyagi tekintetben ez volt az időn a legsikerültebb jutalomjáték. Jutalmazott két esinos koszorút és egy esikort kapott. — A színi időnyt Cziglányi Béla, kir. törv. bíró „Patrick” czímű drámájával fogják befejezni. — A kardalnokok jutalomjáték a csütörtökön volt, mely alkalommal egy új népszínművet adtak elő „Csece Panna” czímmel.

— **Miklós** színi-gazgató sok új tagot szerződtetett egy a nyárra, mint a jövő téli színi-dényre. Mint halljuk, a többek közt Lászy és Bokor párt is szerződtette már. Mind a két név eléggé ismeretes a miskolci közönség előtt; mindenesetre szerencsés acquisitiónak tartjuk, valamint Kendy újra szerződtetését is.

— **A nagyváradi színi-kör** renoválása május 10-ére be lesz fejezve. A mint beszélük, úgy lesz építve, hogy a gőzfürdő látogatása fölösleges legyen.

— **Pécsi hírek.** Prielle Cornélia kedden kezdte meg vendégszereplését „Kamelias hölgy” cz. aramával. Második föllépte „Leonardo”, harmadik „Sphinx” negyedik „Utolsó levél” volt. — Toldy Ferencz jutalmául „Kornevilli harangok” cz. operette adatott. — „Hajnal Terka” a leg utóbbi népszínmű pályázaton dícsérettel felemlített eredeti népszínmű Vedress Gyulától színi-gtelt ház előtt adatott. Előadásában mint az ottani lapban olvassuk, méltóan bizonyult azon dícsérethez, melyben részesült. Érdekesen indul s vég eredményében kielégíti a nézőt. Jól rajzolt alakoknak nincs híján, nyelvezete magyaros, eleven, és zamatos. Szerzőt az első felvonás után zajosan kitapsolták, s azután is többször kihítták. A czímszerepben Sz Némethné működött, s a Dankó — szerette szép dalokat tetszés mellett énekelte — Sz Németh mégint az életet másolta le a juhász bojtár szerepében. Toldy mint Dudás Feri, Völgyi mint Dudás József életet adtak a cselekmény menetének. Szirmayné derék parasztnő volt, aki bensőséggel szól fához és a régi magyar családiaság typusát hozta a színpadra. Csókáné érzelmes leányzó személyesített Luczában. Vihary a klarinets szerepét eleven esettel dolgozta ki és Vedress a felkegyelmű Jónást megkapólag játszta. A mellékszerepek is kellő figyelemben részesülvén, az előadás összesség volt. — Nándori Toldy Ferencz, és Gyurkovics Matild virágvasárnap-tól Miklóséhoz szerződték Miskolcra.

— **Orosházán** Homokay társulatánál közelébb „A két szarvu ember és a három mászás török baka” került színpadra. Valóságos garasos komedia az egész, mely a fiomabok érzést és izlést minden tekintetben megbőrrákoztatja. Szegény magyar színészet, hová süllyedt!

— **Bajmokról** a következő írott színpadot küldték be a „Szabadkai Ellenőr”-nek: 3-ik érdekes előadás! Bajmok, Bérlet 3. sz. Ma szombaton Márt. 6/80 Ki lesz a győztes? jeles vígjáték dalokkal. Irta: B. V. Ezt követi: Egy Kurucz a szony. Nagy tetszést nyert új népszínmű dalokkal. Irta: A. L. Kezdt pont 7 és fél órákor. Vasárnap, f. hó 7. Keleti Róza jutalmául fog adatni: A cigány a más világon. Igen mulattató új jeles vígjáték dalokkal. Irta: Rákossy Jenő. A társulat összesen négy tagból: Keleti, neje és két kis leányból áll. (Ajánljuk Keleti urat a k. ig. tanács becses figyelmébe.)

— **Nagy Mihály**né társulata két részre oszlott; egyik része a társulatnak Halason, másik Kaloosán működik.

— **Jakab Lajos** színi-gazgató jól szervezett társulatával, a löcsei közönség tetszését teljesen megnyerte. Bérleten felül 50—60 frt. tiszta jövedelem foly be előadásoként.

— **Orosháza** közönsége Győry Vilmos kitűnő költőnek, s Orosháza feledhetlen lelkipásztorának „Nótás Kata” cz. népszínműve előadásakor tüntetve adott kifejezést kegyeletes érzelmeinek, melyekkel az egykor „sajátjuknak” büszkén vallhatott Győry iránt viseltetni soha meg nem szűnik. — A „Nótás Kata”-ban szereplők mindkét este — kielégítő játékukkal — szinte hozzájárultak a darab sikeréhez. Homokay társulata, értesülünk szerint, virágvasárnapig marad Orosházán.

— **Marosvásárhelyt** Tóth Jenő művezetése mellett, az iparos önk.- és betegsegélyező-egylet kebeléből alakult műkedvelők által hat hó alatt 26 sikerült jótékonyezelű előadás rendeztetett, miben Tóth Jenőnek, mint művezető, rendező és karmesternek, nagy érdeme van. A többek közt előadatott Fényáryai, Piros bugyellár, Toloncz. (Halász Dezső vidéki színész és neje fölszegélyező-sére.) Liliomfi, Csikós, Hűség próbája, Fösvény, Két pisztoly, Vén baka, Kintornás család, Jó barátok, Peleskei notárius stb.

— **Abauj-Szepsiben** Bodnár Sándor Kétszery színtársulatának művezetője, — részben a helybeli éhínséggel küzdő árva gyermekek — javára f. hó 16-án műkedvelői előadás tartatott; színpadra került „Szuzi ur keszei.” Az előadás, mint értesülünk, minden tekintetben sikerült; szereplőket a szép számu közönség több ízben kitapsolta.

— **Szuper Károly** veterán igazgatót, mint olvassuk, a nemzeti színház igazgatósága, a városi színház ellenőrévé nevezte ki. Állomását már legközelebb elfoglalja. Mi is szívünkben örvendünk e megérdemelt kitüntetésén.

— **Marosvásárhelyről** írják lapunknak, hogy ott Várady Ferencz társulata, márczius 6-án kezdte meg előadásainak sorozatát. A társulattal megvanak elégedve, a bérlet azonban nem sikerült úgy, mint azt előre remélték; mindössze 45 bérlet van, mely nagyon csekély szám egy marosvásárhelyi közönségnél; eddig legkevesebb 60—70 bérlete volt minden igazgatónak. No de reméljük, ha látni fogja a közönség a társulat fokozódó szorgalmát, bizonyára nem vonul vissza a bérlet ívtől. Eddigél a következő darabok adattak elő: Eredendő bűn, Nótás Kata, Richelien herceg, Fösvény, Paul Jones, Pletykapad, és Járvány.

— **Halálozások.** Borsos Józsefné szül. Marmarosi és Szaplonceai Szaplonceay Ida, f. évi márcz. 6-án élte 36-ik évében, Zilahon tüdőbajban elhunyt. — Peleky Karolina a kolozsvári színház magántáncosnője f. hó 18-án életének 28-ik évében, 6 heti szenvedés után Kolozsvártt jobblétre szenderült. Nyugodjanak békében!

— **Fölkértünk** a következő sorok közlése: Tisztelt szerkesztő ur! A mult évi szegedi katasztrófa után, ha nem esal jegyzőkönyvem 1879. évi márczius hó 17-én Kuthy-Krimsky Béla Szatmár kerületi igazgató ur, egy gyűjtőívet boesátott élénk mint az akkori tagjai elé, azon nyilatkozat kíséretében, hogy Együd István úrtól az egyesület pénztárnokától felszólítottat, miszerint társulata kebelében a szerencsétlen szegediek javára gyűjtést rendezze, s hogy ahhoz kiki tehetsége szerint járuljon, — hozzá tevéen egyszersmind, hogy „sz alólí senki ki nem bujhat,” — Mi nem is akartunk alóla „kibujni” s kitől hogy télt, készségesen adakozott a szerencsétlenek nyomorának pillanatnyi enyhítésére, s hogy sokat ne mondjak be is gyűlt vagy 30 frt, mit Kuthy ur gágénkból lelkiismeretesen le is vont; de hogy mire fordította ez összeget, azt máig sem tudjuk. En a mult nyáron Orosházáról kérdést intéztem Rajkay F. I. úgynök urhoz e tárgyban s válaszul azt kapam, miszerint K. ur a nevezett összeget nem fizette be. Kérdem t-hát most nagyon tisztelt Kuthy Krimsky Béla színi-gazgató urat, legyen szives egy kis felvilágosítással szolgálni, a begyűlt összeg hova fordítását illetőleg. Befizette e illetékes helyére vagy nem? Továbbá van-e tudomása t. Együd István urnak azon állítólagos felhívásról, melyt

Kuthy ur tőle eredőnek mondott? s valóban küldött-e ilyeket a szinigazgató urakhoz, vagy talán csak egyedül Kuthy ur részesült ezen szerencsében? Mindkét kérdésemre az illető tisztelt urak választát illetve nyilatkozatát kérve vagyok Kassán, 1880. márczius 19-én, a t. szerkesztő urnak tisztelője, többek nevében. Sölyom Lajos, színesz.

— **Válasz** Csóka úr nyilatkozatára. A budai szinkör kibérélesére vonatkozó első hírlíriket, mi nem a légből kapjuk. Egy pesti barátunkat, ki a városnál hivatalnok, már régebben fölkerítették, ha a budai szinkört a városi tanács valakinek kiadja, erről rögtön értesítsen bennünket. Midőn olvastuk, hogy Csóka ur szándékozik a szinkört kibérelni, kérdést intéztünk hozzá, mennyiben való e hír? S ő leveleinkre azt válaszolta, hogy a felmerült hír: teljesen alaptalan. Csóka urtól e hó elején sürin váltottunk leveleket, ő azonban leveleiben egyetlen szó említést nem tett e tervéről, így tehát mi egész jóhiszeműleg közöltük barátunk tudósítását. Folyó hó 6-án szombaton és nem pénteken, mint Csóka ur írja, d. u. fél kettőkor vettük a következő sürgőnyt: „Budára menetelem meghiusult.” — Mi lapunkat pénteken este zárjuk le, szombaton délelőtt már nyomják, s így történt, hogy azon aludt, melyen a szinkörre vonatkozó hír megjelent, már ki volt nyomva, s akkor már változtatni rajta nem lehetett. Csóka urral, hozzáuk intézett sorai folytán siettünk tudatni, hogy a helyreigazítás legközelebbi számban meg fog történni, a mint hogy meg is történt, és Csóka ur még nyilvánosan nyilatkozik, melybea ugy tünteti fel a dolgot, mintha mi szándékosan ferditettük volna el táviratát. Önigazolásunkra közöljük a távirda igazgatóság értesítvényét, mely szerint Csóka ur sürgőnye feladatott Pécsért, 1880. 6. (tehát nem pénteken, hanem 6-án, szombaton) 10 óra 15 perczkor; megérkezett Kassára 11 óra 42 perczkor; kiadatott 11 óra 54 perczkor; kézbesített d. u. 1 óra 25 perczkor. Ebből tehát világosan kitűnik, hogy az alaptalan nyilvános gyanusítást, nem érdemeltük, még Csóka urtól. Mert ha pénteken teszi fel táviratát, bizonyára a legnagyobb keszséggel, távirata értelme szerint módosítjuk jelzett hírlíriket.

Szerk.
— **Aradi Gerő** társulata ápril hó végeig marad Szegeden, honnan Makóra teszi át állomását.
— **Bényei István** szinigazgató a napokban Szatmárt járt, hogy a színházat, a jövő szini idényre elnyerhesse. A szinügyi bizottság, mint értesülünk, kérvénye fölött már döntött, s nevezett szinigazgató kérelmének hajlandó helyt adni.
— **Orsován** Nyéki és Kovács társulata működik igazgatói engedély nélkül; a közönség nagy

pártolásban részesíti a társulatot. Van-e erről tudomása a k. ig.-tanácsnak?

— **Kassai hírek.** Pálmay Ilka asszony, a kolozsvári nemzeti színház elsőrendű operette- és népszínű énekesnője hétfőn f. hó 15-én lépett fel először a kassai szinpadon „Piros bugyelláris”-ban Zsófi szerepét játszva, — zsufolt ház előtt. Megjelenésekor szűnni nem akaró tápsal fogadták és két pompás koszoru repült lábai elé. Dalait majd mind megjajráztatták s nyílt jelenések valamint a felvonások után zajosan kihívták. Másnap „Kisasszony feleségem” ez. operett czimszerepében kedves játékával és énekével egészen elragadta a nagyszámú válogatott közönséget, mely a nyujtott élvezetért zajos taps és számtalan kihívásokkal jutalmazta Kassa város szülöttjét. Harmadik föllépte „Kornevilli harangok” volt. Azon operette, mely megteremtő jóvőjét, Szerpolette szerepében ismerte el egyhangulag a fővárosi sajtó kiváló tehetségét. E szerepében aratott a bulapesti népszínházban annyi zajos és valóban megédesített tapst. Két év óta nagyon sokat haladt. Közönségünk által nagy tetszésben részesült. Szerepét folytonos tapsok közt játszta végig; a híres „Tekints ide, tekintis oda” dalát megismételtették s a „csiger dal”, valamint minden felvonás után háromszor kihívták és zajosan megéjlenézték. Tegnap játszta „Boeaccio” czimszerepét, ma ismét a Kornevillit ismételik. Holnap lép fel utóljára „Sárga csikó” Erzsike szerepében. Még azt említjük meg, hogy a művészno föllépteire még ide jövele előtt, már minden jegy le volt foglalva, sőt még a zártszékek közé tett vendégszékek is. Mint halljuk, utolsó fölléptekor nagy ovációban fogják részesíteni. — **Bartók Lajos** „Legszébb” ez. vígjátéka nálunk mult szerdán került szinre középszámú közönség jelenlétében. — A helybeli izraelita nőegylet javára pénteken „Kis herczeg” adatott telt ház mellett. Krecsányi Sarolta egy pompás babérszoroszt kapott; majd minden dalát megismételték, nyílt jelenésekben is többször megtapsolták és kihívták. — **Krecsányi Ignác** szintársulata május elejéig marad Kassán; innen valószínűleg Eperjesre randulnak az új színházat megnyitni.

— **Szegedről** írják nekünk, hogy f. hó közepén valóságos szinigazgatói bucsujárás volt; minden lépten-nyomon egy-egy szinigazgatóval találkozott az ember. Eddigélé még egy szinigazgatói pályázatot sem folyt oly nagyban a kereskedés mint ezuttal. A pályázat személyesen megjelentek: Temesvári, Bényei, Geröffy, Mansberger, (két héttel töltött) és Erdélyi Marietta ki szintén két hétig időzött ez alkalomból Szegeden.

Szerkesztői üzenetek.

— Kérjük t. előfizetőinket sziveskedjenek velünk postafordultalval tudatni, hogy virágvasárnap alkalmával megváltoztatták-e állomásukat vagy nem? Lapunk pontos szétküldésére nézve okvetlenül szükséges ezt tudnunk.
— **Csóbánézy-Körödy Péter** urnak Bpesti „Figyelő” ez. folyóirat azon számát, melyben az általlunk írt életrajz megjelent, még nem olvastuk. Sziveskedjék lakása számát megírni, mert nem tudjuk válaszunkat es a lapot hvá eüzenni.
— **K-és. István** urnak Bpest. A küldött ezikkel az új énegyedre osztottuk be. Köszönjük. A multkor-i üzenetünk önnek szolt.
— **D. K. A.** urnak Kézdi-Vásárhelyi Beeses sorait még nem kaptuk meg s így kevételem valánk jóvó számra hagyini.
— **Ries H-nék** helyben. Bravó! Nagyszerű! Mennyi szellemesség!... Józüeket neveltünk rajta s velünk együtt mások is.
— Mindazoknak kik tőlünk üzenetet vagy leveleikre választ várnak, holnap, hétfőn írunk.

Állandó rovat.

Kormányengedéllyel bíró szinigazgatók jelenlegi állomásai
Aradi Gerő Szeged. — **Balog Alajos** Alsó-Lendva. Csáktornya. — **Bényei István** Keskemét. — **Beödy Gábor** Győr. — **Esáhy Imre** Vinga (Temesmegye). — **Csóka Sándor** Pécs. — **Fay János** és **Kárpáthy György** Körmen. — **Gáspár Jenő** Cs.-Somorja. — **Habay Gusztáv** Vác. — **Károlyi Lajos** Sz.-Fehérvárt. — **Homokay László** Orosháza. — **Jakab Lajos** Lőcs. — **Kétszery József** Gönc. (Abauj.) Kőszeghy Endre Hoves. — **Krecsányi Ignác** Kassa. — **Kuthy Béla** Szatmár. — **Mándoki Béla** Debreczen. — **Miklóssy Gyula** Miskolcz. — **Nagy Mihályné** Szeged és Kaloesa. — **Szabó Antal** Torda. — **Halasi Mihály** Békés. — **Sztupa Andor** Sepsiszt. — **György. Szuper** Károly Bares-Telep. (Somogy megye.) — **Temesvári Lajos** Szabadka. — **Várdy Ferencz** Maros-Vásárhely. — **Várnay Fábian** Záh. — **Völgyi György** Nyitra.

Nyilatkozat.

Mint hogy első nőmtől törvényesen elválasztattam, a mint ezt a kolozs-dobokai unitárius al-papi törvénytörvényeknek, Kolozsvárt 1879. márcz. 1-én jegyzőkönyvi kivonata, továbbá 1879. ápril 3-án tartott „Főpapi törvényezék” itélete bizonyítja, — daczára ennek volt nőm, Tarján Erzsébet, jelenleg, jogtalanul nevémet viselői nem állja, minthogy ez mostani — egyedüli hites nőm, — önézetét is sérti, de sok ismerősi és barátim téves véleményben lehetnek felőlem; ezenel könyilatkozatomat, hogy **Tarján Erzsébet** nevémet jogtalanul viselői s ezen értelemben a törvényes lépéseket megtettem.
Szeged, 1880. márcz. 18.

Aradi Gerő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„Elbeszélések, rajzok és kalandok a magyar színészéletből”

ezimű egykötetes műre.

Tisztelt közönség! Azon szives fogadtatás és elismerés, melyben a t. olvasó közönség, részint a fővárosi, részint a tekintélyesebb vidéki lapokban megjelent társadalmi, valamint a magyar színészéletből merített elbeszéléseimet és hírlapi tárczáimat részesíteni kegyes volt: adta nekem a bizalmat és bátorságot, hogy azon dolgozataimmal, — melyeknek tárgyait a viszontagsággal teljes színészélet szolgáltatja, egy kötetben összegyűjtve, — a közönség elé lépjek.

Nem czelem ezuttal benczolgatni a fővárosi kritika magatartását vidéki termékek szemben, mint mai napság oly sokan teszik, midőn egy-egy művel lépnek föl a nyilvánosság terén. Bennem erős a hit s biztat azon édes remény, hogy a részrehajlatlan, jóindulatu kritika és a fáradhatlan szorgalmat méltányolni tudó közönség, munkálkodásom szerény gyümölcsét: a méltányosság szempontjából fogja elbírálni s megadja nekem, a pártoláson kívül: az **elismerés** jutalmát.

Kibocsátandó művem gazdag tartalmát, részint hírlapi tárczáiban már megjelent s újból átdolgozott, részint még kéziratban levő, legújabb keletű szépirodalmi munkák, s a vidéki színészélet jellemzése képezendik. **Eddigélé még ily tartalmu művel nem bir.**

Bővebb tájékozásul ide iktatom a dolgozatok ezimeit: 1. **A szep operette-énekesnő.** (Elbeszélés). 2. **Az én szívem kardaloknője.** (Kaland). 3. **Aranka szerelme.** (Elbeszélés). 4. **Mikor én sugó lettem!** (Rajz). 5. **Az özvegy asszony loánya.** (Elbeszélés). 6. **Humor a nyomorban.** (Kaland a régi színészvilágból). 7. **A két vándorszínész.** (Elbeszélés). 8. **A budapesti „szinitanya”.** (Rajz). 9. **Nekem rendelt az isten.** (Elbeszélés). 10. **A vidéki színészélet.** (Rajz). 11. **A színészpáholy titka.** 12. **Az első nagyobb szerep.** (Rajz). 13. **A szerelem sötét verem!** (Elbeszélés). 14. **Miért nem házasodom meg.** 15. **Ha a színész utra kél.** (Uti kaland). 16. **Jellemvonások a magyar színész élet múltjából 1840—44.** 17. **Petőfy Sándor és Szuper Károly.** 18. **A gyalog-, vándor- és uri színész.** (Photographia). 19. **A jutalomjáték.** 20. **Pikantériák.**

A mű 10—12 nyomtatott ivre fog terjedni. Kiállításá díszes, s a legkényesebb igényeknek is megfelelő lesz. Tekintetbe véve a jelen kedvezőtlen anyagi viszonyokat, e gazdag tartalmu műnek előfizetési árát **csak 1 frtban** állapítottam meg; ez oly csekély ár, melyet bárki is könnyen megvonhat magától. Bolti ára **1 frt 50 kr.** lesz. **Az előfizetési összeg előre bektildendő a Színészeti Közlöny kiadóhivatalához Kassára.** honnan a szétküldés is eszközöltetni fog.

T. gyűjtőimnek **nyolcz előfizető** után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók. **Az előfizetési pénzek szives bektildését legkésőbb t. évi márczius 31-ig** kérem, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt kellőleg tájékozhasssam magamat.

A t. szinügybarátoknak, a magyar színészeti tagjai s jó barátaimnak beeses figyelmebe és pártfogásába ajánlom szerény művemet.

Báthory Románcsik Mihály.

Scharf F. János gyorsajtonyomása Kassán.

H I R D E T É S.



Poudre de Serail.

Blaháné Louiza a művészno kedvenoz arczpora.

Ezen arczpor, vegytanilag tökéletesítve, minden ártalmas szeszreltel mentes és oly kitűnő tulajdonságokat egyesít, hogy minden eddig a külső és belsőleg készített porokat sokszorosan felülülja; meggya vi fedezze az arczot az időjárás keletetlen betolygástól megóvja, az arcznak és a test szinnek ifju és természetes szeszret kelcsönöz, nyz, hogy a legkésőbb szom sem képes a porot rajta észrevenni, mely kitűnő hat széit Blaháné Louiza a asszonyosság következő sorokkal tünette ki:

Tiszt. Müller J. L., ezeltő Vadász Ferencz öv. utóda, illatszész urnak Budapesten.

A Poudre de Serail, melyet 7n feltallat, valóban kitűnő és nemében páratlan, mert nemcsak az arczon látataltan és tartós, de egyeztérindy rendszeres használatnal fiatalisága által es a czra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmi arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságért jövőben mint kedvenz arczporomat kizárólag fogom használni, és meg vagyok győződve hogy teljelmuhatatlan jóegért általános elismerésnek fog érdeneni.



Tisztelettel
Blaháné Louiza.

Minden dohoz POUDRE DE SERAIL, a mellokelt bejegyzett védjegyvel van ellátva, 60 fr. és 1 frt dobozokban; valódi minőségben csupan a fell tallalónál Müller J. L., ezeltő Vadász Ferencz öv. utóda a illatszész a Virág-iralye 2-hoz, Budapest, koronaherczeg-utoca 2. szám kapható.

Szinpadi festékek legnagyobb választékban kaphatók.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

